

RĘKOJMIA ZA WADY ORAZ GWARANCJA W PRAWIE CYWILNYM

I. Rękojmia

Rękojmia jest to uregulowana w kodeksie cywilnym odpowiedzialność sprzedawcy względem kupującego za wady fizyczne oraz prawne sprzedawanej rzeczy.

Wada fizyczna rzeczy polega na niezgodności rzeczy z umową. Zgodnie z kodeksem cywilnym rzecz ma wadę fizyczną, w szczególności jeżeli:

- 1) nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel oznaczony w umowie albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia rzeczy,
- 2) nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, w tym przedstawiając próbkę lub wzór,
- 3) nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego przeznaczenia rzeczy,
- 4) została kupującemu wydana w stanie niezupełnym,
- 5) została nieprawidłowo zamontowana i uruchomiona, jeżeli montaż i uruchomienie rzeczy przeprowadzał sprzedawca lub osoby trzecie, za które sprzedawca ponosi odpowiedzialność (np. pracownicy) albo jeżeli rzecz została zamontowana i uruchomiona przez kupującego, który postępował zgodnie z instrukcją otrzymaną od sprzedawcy.

Wada prawna rzeczy będzie miała miejsce wtedy, gdy:

- 1) rzecz będąca przedmiotem umowy stanowi własność osoby trzeciej,
- 2) rzecz jest obciążona prawem osoby trzeciej,
- 3) możliwość korzystania z rzeczy lub rozporządzania rzeczą jest ograniczona na podstawie decyzji lub orzeczenia właściwego organu.

W przypadku, gdy kupujący wykryje, że nabyta przez niego rzecz ma wadę ma możliwość żądania naprawy towaru lub jego wymiany na nowy, żądania obniżenia ceny w wysokości stosownej do wpływu wady na wartość nabytego towaru lub w przypadku, gdy wada towaru będzie istotna, odstąpić od umowy. Jeśli w pierwszej kolejności, kupujący złoży oświadczenie o obniżeniu ceny albo o odstąpieniu od umowy, sprzedawca może niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności wymienić rzecz na rzecz wolną od wad lub usunąć wadę. Z uprawnienia tego sprzedający skorzystać nie będzie mógł, jeżeli przedmiotowa rzecz była już uprzednio wymieniana

lub naprawiana przez sprzedawcę albo jeżeli sprzedawca nie wykonał obowiązku wymiany rzeczy na nową lub nie usunął wady. Koszty naprawy lub wymiany towaru ponosi sprzedawca.

Sprzedawca ponosi odpowiedzialność z tytułu rękojmi za zakupiony towar przez okres 2 lat. W przypadku, gdy przedmiotem umowy jest nieruchomość termin ten wynosi okres 5 lat od dnia jej wydania kupującemu. Jeżeli kupującym jest konsument, odpowiedzialność sprzedawcy może być skrócona do roku, jeżeli przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma. Pamiętać jednak należy, że roszczenia z tytułu rękojmi muszą zostać zgłoszone sprzedającemu w terminie jednego roku od wykrycia wady. Roszczenia z tytułu rękojmi można złożyć w dowolnej formie, jednakże zalecane jest aby oświadczenie sporządzone zostało w formie pisemnej oraz nadane do sprzedawcy przesyłką poleconą. Oświadczenie winno zawierać w swojej treści opis wady oraz wskazywać, jakie jest żądanie kupującego w związku z wykryciem wady, tj. żądanie obniżenia ceny, wymiany rzeczy na nową, usunięcia wady. Sprzedawca powinien rozpatrzyć roszczenia konsumenta w terminie 14 dni od złożenia przedmiotowego oświadczenia, zaś przekroczenie tego terminu skutkować będzie uznaniem roszczeń za zasadne.

II. Gwarancja

Gwarancja, jest to obok rękojmi, jedna z podstaw dochodzenia przez kupujących roszczeń związanych z wadliwością nabytych towarów i stanowi dobrowolne oświadczenie przedsiębiorcy, np. producenta, importera, sprzedawcy (gwaranta) dotyczące jakości towaru. Udzielenie gwarancji następuje poprzez złożenie przez gwaranta oświadczenia gwarancyjnego, które w swojej treści określa obowiązki gwaranta i uprawnienia kupującego, w przypadku, gdy rzecz będąca przedmiotem umów sprzedaży nie posiada właściwości określonych w oświadczeniu gwarancyjnym. Oświadczenie gwarancyjne winno być sformułowane w języku polskim, w sposób jasny i zrozumiały oraz powinno zawierać podstawowe informacje potrzebne do wykonania uprawnień z gwarancji, w szczególności:

- nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej,
- czas trwania oraz zasięg ochrony gwarancyjnej,
- uprawnienia przysługujące w razie stwierdzenia wady,
- stwierdzenie, że gwarancja nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej.

Kupujący, który jest uprawniony z tytułu gwarancji może żądać wydania oświadczenia gwarancyjnego utrwalonego na papierze lub innym trwałym nośniku. Dokument gwarancyjny jest dowodem posiadania uprawnień z tytułu gwarancji, lecz jego brak nie powoduje utraty uprawnień związanych z gwarancją, może jednak stanowić utrudnienie w dochodzeniu roszczeń.

Gwarant uprawnienia określone w dokumencie gwarancyjnym powinien wykonać w terminie określonym w oświadczeniu gwarancyjnym, a jeżeli taki termin

nie został określony, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni. Okres na jaki udzielona jest gwarancja jest uzależniony od woli gwaranta, jeżeli jednak nie zostanie on określony termin obowiązywania gwarancji wynosi 2 lata i jest liczony od dnia wydania rzeczy kupującemu.

III. Rękojmia, a gwarancja.

Uprawnienia z tytułu rękojmi są niezależne od uprawnień wynikających z gwarancji, co powoduje, że w przypadku nieuwzględnienia żądań kupującego z tytułu jednej z podstaw odpowiedzialności, kupujący ma prawo skorzystać z drugiej podstawy odpowiedzialności, np. jeżeli roszczenia kupującego nie zostały uwzględnione z tytułu gwarancji, to kupujący ma możliwość dochodzenia swoich roszczeń na podstawie przepisów o rękojmi. Wykonanie przez kupującego uprawnień z tytułu gwarancji nie wpływa na odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi. Jednakże, w przypadku, skorzystania przez kupującego ze swoich uprawnień z tytułu gwarancji, bieg terminu do zgłoszenia roszczeń z tytułu rękojmi ulega zawieszeniu od dnia zawiadomienia sprzedawcy o wadzie. Termin to wykonania uprawnień z tytułu rękojmi biegnie dalej od dnia odmowy wykonania obowiązków wynikających z gwarancji lub bezskutecznego upływu czasu na ich wykonanie.